

**Міністерство освіти і науки України
Одеська державна академія будівництва і архітектури**

**Матеріали
VII Міжнародної науково-практичної конференції**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ
РОЗВИТКУ ОХОРОНИ ПРАЦІ, БЕЗПЕКИ
ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ**

29-30 квітня 2025 р.

м. Одеса

**Міністерство освіти і науки України
Одеська державна академія будівництва і архітектури**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ
РОЗВИТКУ ОХОРОНИ ПРАЦІ, БЕЗПЕКИ
ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ**

**Матеріали
VII Міжнародної науково-практичної конференції**

**29-30 квітня 2025 року
м. Одеса**

Одеса - 2025

УДК 614.8 : 378(063)

А 43

- А 43** Актуальні проблеми та перспективи розвитку охорони праці, безпеки життєдіяльності та цивільного захисту : мат-ли VII Міжнар. наук.- практ. конф. — Одеса : ОДАБА, 2025. — 238 с. ISBN 978-617-8365-18-9

Редакційна колегія:

Ковров А.В. — кандидат технічних наук, професор, ректор академії (головний редактор)

Беспалова А.В. — доктор технічних наук, професор (відповідальний редактор);

Кровяков С.О — доктор технічних наук, професор (заступник відповідального редактора)

Гвоздій С.П. — доктор педагогічних наук, професор;

Дашковська О.В. — кандидат хімічних наук, ст.науковий співробітник;

Третьяков О.В. — доктор технічних наук, професор

Книш О.І — кандидат технічних наук, доцент;

Ліпський В.В. — кандидат економічних наук;

Цуркан Н.Г. — кандидат економічних наук;

Дашковська О.П. — кандидат технічних наук, доцент (відповідальний секретар).

УДК 614.8 : 378(063)

А 43

ISBN 978-617-8365-18-9

© Одеська державна академія
будівництва та архітектури, 2025

interactive training modules. These technologies allow for the continuous monitoring of employees' psychological well-being and offer real-time support, thereby extending the reach and sustainability of traditional psychopreventive approaches.

Conclusions. In the context of occupational injury prevention, psychopreventive measures play a crucial role in mitigating the impact of psychological risk factors. Specifically, psychoeducational lectures enhance employees' awareness of the interrelation between emotional well-being and occupational safety. Stress management training fosters the development of skills necessary to recognize and manage stress, thereby contributing to the reduction of psycho-emotional strain in professional activities. Self-regulation techniques, such as breathing exercises, visualization, and relaxation, support sustained concentration and reduced anxiety during the performance of high-risk tasks. Group counseling helps alleviate psychological tension through experience sharing and enhanced peer support. Short-term psychological interventions facilitate the adjustment of destructive attitudes and behavioral patterns that may increase the risk of injury. The integrated application of these approaches ensures a comprehensive strategy for enhancing employees' psychological safety.

References

- [1] Dzhyhyrei, V. S., & Zhydetskyi, V. T. (2000). *Life Safety: A Textbook* (3rd ed., revised and expanded). Lviv: Afisha. 256 p. [in Ukrainian].
- [2] Bochkivskyi, A. P., & Sapozhnikova, N. Yu. (2017). Enhancing the Efficiency of Occupational Health and Safety Management Systems through Statistical Analysis Methods. *Bulletin of the Lviv State University of Life Safety*, (16), 84–99. [in Ukrainian].
- [3] Yevtushenko, O. V. (2014). Analytical Study of Occupational Injuries at Meat Processing Enterprises in Ukraine. *Scientific Works of NUFT*, 20(3), 123–132. [in Ukrainian].
- [4] Eastern Interregional Directorate of the State Labor Service of Ukraine. Retrieved from: <https://smu.dsp.gov.ua/news/pro-vyrobnychy-travmatyzm/> [in Ukrainian].
- [5] McLinton, S., O'Neill, L., Gardner, D., & Bégin, M. (2018). Psychosocial factors impacting workplace injury rehabilitation: Evaluation of a concise screening tool. *Journal of Occupational Rehabilitation*, 28(1), 168–176. <https://doi.org/10.1007/s10926-017-9701-6>

УДК 613.6

ПРОБЛЕМИ РАНЬОГО ВІЯВЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ У КОНТЕКСТІ ПРОФІЛАКТИКИ ВИРОБНИЧИХ ТРАВМ

Козодой Н.В., ст.викл

Український державний університет залізничного транспорту, м. Харків,
natalikozodoj@gmail.com

Козодой О.Д., студентка

Збереження професійного здоров'я працівників є пріоритетом системи охорони праці та важливою складовою сталого соціально-економічного розвитку держави. Раннє виявлення професійних захворювань має вирішальне значення не лише для попередження тяжких ускладнень і втрати працездатності, але й для зменшення ризику виникнення виробничих травм, які часто є наслідком фізіологічного або психофізіологічного виснаження організму.

Класифікація умов праці в Україні здійснюється за показниками шкідливості та небезпечності чинників виробничого середовища, а також важкості й напруженості трудового процесу [1]. До професійних захворювань належать хвороби, що виникають унаслідок дії виробничих шкідливих факторів. Вони поділяються на гострі та хронічні. Особливу загрозу становлять саме хронічні професійні захворювання, які мають поступовий розвиток і часто залишаються непоміченими на ранніх стадіях, що ускладнює своєчасну профілактику та підвищує ризик розвитку виробничих травм.

Віднесення захворювання до хронічного професійного здійснюється відповідно до процедури встановлення зв'язку захворювання з умовами праці згідно з Порядком № 337 та Переліком професійних захворювань, затвердженим постановою КМУ від 08.11.2000 № 1662 (зі змінами від 13.05.2020 р. № 394) [2].

Особливої уваги заслуговують результати дослідження, присвяченого особливостям виявлення професійних захворювань у період воєнного стану в Україні [3]. На основі статистичної вибірки первинних даних щодо всіх вперше виявлених професійних захворювань у 2022 році було встановлено, що їх кількість зменшилася на 12,8 %. Основними причинами цього стали масова міграція населення та зменшення трудового потенціалу у зв'язку з мобілізацією до лав Збройних Сил України та територіальної оборони. Водночас значна кількість промислових підприємств була закрита або переведена в інші регіони, що призвело до скорочення зайнятості, зменшення доступності медичної допомоги, зокрема у сфері профпатології, а також до зниження кількості закладів охорони здоров'я та профільних спеціалістів. Серед працюючих спостерігається тенденція до самозбереження та відкладання звернення до медиків, що додатково ускладнює своєчасне виявлення професійних патологій.

Низький рівень обізнаності як серед працівників, так і серед роботодавців щодо симптомів та наслідків професійних захворювань є серйозною перешкодою для раннього виявлення. Працівники часто не усвідомлюють ризики, пов'язані з їхньою роботою, і не звертають уваги на ранні симптоми захворювань. Роботодавці також можуть недооцінювати важливість профілактики та ранньої діагностики, не надаючи достатньо інформації про професійні ризики та необхідні заходи безпеки [4]. Недостатня мотивація

працівників щодо пріоритетності власної безпеки та здоров'я також сприяє запізнілому зверненню за медичною допомогою. Підвищення обізнаності про важливість профілактики професійних захворювань є ключовим елементом для покращення ситуації

Таким чином, ефективна профілактика виробничих травм повинна ґрунтуватися на вдосконаленні системи ранньої діагностики професійних захворювань, підвищенні якості медичних оглядів, розширенні доступу до профпатологічної допомоги та забезпеченні суворого контролю за дотриманням вимог безпеки праці, особливо в регіонах з високим рівнем промислових ризиків.

Список літератури

1. Всесвітня організація охорони здоров'я. Глобальний звіт про професійні захворювання [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.who.int>.
2. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку професійних захворювань» від 08.11.2000 № 1662 (зі змінами від 13.05.2020 р. № 394) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1662-2000-%D0%BF#Text>.
3. Нагорна А.М. Професійна захворюваність в Україні у воєнний час: особливості виявлення та епідеміологічного аналізу. Український журнал з проблем медицини праці. – 2023, Т. 19, № 3. С. 167–171.
4. Дяченко О.П. Роль медичних оглядів у запобіганні професійним захворюванням. Журнал охорони здоров'я України. – 2023, Т. 12, №4. С. 45–50.

ЗМІСТ

ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ І ВЧЕНИХ ВИЩОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ У СФЕРАХ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ, ОХОРОНИ ПРАЦІ ТА ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

Підготовка кадрів секторів захисту об'єктів критичної інфраструктури Третьяков О.В., Халмурадов Б.Д., Лінчевський Є.А.	5
Вплив воєнного стану на мережу і контингенти закладів вищої освіти Дашковська О.В., Погребняк В.П.	8
Викладання питань цивільної безпеки із застосуванням технологій стимуляційного навчання Гвоздій С. П., Псенов В.В	11
Основа компетентної підготовки здобувачів вищої освіти з охорони праці – підвищення кваліфікації викладачів Лисюк В.М., Неменуца С.М., Сахарова З.М.	16
Особливості професійної підготовки військовослужбовців у сфері охорони праці Лагутін Г.І., Табуненко В.О.	18
Інструменти активізації пізнавальної діяльності щодо дисципліни «Охорона праці» Грайворонська І.В.	21
Алгоритми як інструмент цифрової трансформації охорони праці: від аналізу ризиків до прийняття рішень Крайнюк О.В., Буц Ю.В.	23
Щодо розробки стандарту вищої освіти зі спеціальності J4 охорона праці Мірус О.Л., Буц Ю.В.	26
Формування культури безпеки праці як складової професійної компетентності майбутніх будівельників Томчук М.А., Томчук В.М.	28
Система контролю знань з охорони праці на базі штучного інтелекту Лабунський М. В.	32

Значення дисципліни «цивільний захист та охорона праці в галузі» у професійній підготовці вчителів природничих спеціальностей в умовах воєнного стану Нагайчук О.В.	35
Використання штучного інтелекту для нагляду за дотримання правил охорони праці Хотін С.Ю.	40
Formation of Safety Culture in Higher Education Institutions Subordinated to the Ministry of Education and Science of Ukraine Azizov T.N., Lyulchenko V.G., Olga O.M.	43
Інженерно-технічні працівники та безпека на виробництві: важливість підготовки в закладах вищої освіти Сторожук В. М., Сомар Г. В., Соколовський І. А., Ференц О. Б.	45
Засоби, методи та перспективні технології для забезпечення безпеки життєдіяльності та цивільного захисту в умовах воєнного стану	
Ensuring civilian security under martial law Tabunenko V.O., Kuravska N.M., Borisenko K.M.	50
Алгоритм дій в разі нещасного випадку на виробництві в умовах воєнного стану Дашковська О.П., Постернак О.С.	52
Забезпечення безпеки виробництва питної води в умовах надзвичайного стану Курилюк О. М.	55
Моделювання проходження шуму в приміщенні Книш О.І.	57
Удосконалена модель тонкого акустичного екрана кінцевої довжини Книш О.І., Дашковська О.П.	59
Автоматизація виробничих процесів як інструмент підвищення безпеки персоналу Горностай О.Б.	62
Професійне здоров'я працівника освіти Шмалей С.В., Редька І.В.	65

Особливості влаштування систем вентиляції в захисних спорудах в умовах військового часу	
Томчук М.А., Колесник А.В., аспірант, Записов Д.В., аспірант	68
Використання передових технологій для охорони праці	
Гаврилюк Б.Р., студент, Березюк О.В.	72

Профілактика виробничого травматизму

Prevention of military injuries	
Tabunenko V., Salnyk O., Gorbov I.	76
Лихоманка західного Нілу в Україні –міф чи реальність	
Нікітіна Н.О., Кукушкін В. Н.	78
Охорона праці на підприємствах будівництва автомобільних доріг	
Мішутін А.В., Смолянець В.В.	81
Застосування штучного інтелекту для оцінки ризиків в охороні праці	
Заплатинський В.М.	84
Виробничий шум ливарного цеху. Заходи попередження розвитку професійних захворювань	
Солоненко Л. І., Іщенко О. Г., Подошвелєва А. В.	87
Травматизм у морських портах	
Перетяка С.М.	89
Соціально-відповідальна поведінка, як один із головних чинників забезпечення безпеки під час дорожнього руху	
Писаревська С.В., Ващук В.В., Яремко З.М.	92
Інноваційні підходи до управління ризиками у системі організації охорони праці на підприємстві	
Потушинська К. В., Віштак І. В.	94
Labor protection on tugboats in accordance with the international convention for the safety of live at sea (SOLAS)	
Andrii Bilozir, Vitalii Kaminskyi	97
Ризик як оцінка небезпеки	
Корнило І.М., Данелюк В.І., Ахматова М.Є.	100

Забезпечення соціальних гарантій працівникам у разі нещасних випадків та професійних захворювань	
Козодой Н.В.	103
Psychoprevention as a tool for the prevention of occupational injuries	
Lipskyi V.V., Lipska Y.V.	105
Проблеми раннього виявлення професійних захворювань у контексті профілактики виробничих травм	
Козодой Н.В., Козодой О.Д.	107

Пожежна та техногенна безпека

Встановлення теплоізоляційних параметрів вогнезахисної штукатурки	
Цапко Ю.В., Цапко О.Ю., Бондаренко О.П., Каверин К.О., Ющенко А.В.	111
Signal Processing of Ultrasonic Devices for Monitoring the Stress-Strain State of Metal Structures	
Liutak I. Z.	114
Ultrasonic method for Monitoring the Stress-Strain State of Metal Structures	
Liutak Z. P.	117
Про здійснення порядку проведення ступеневого контролю за станом охорони праці в будівельних організаціях	
Ветох О.М.	119
Зниження радіаційної активності радону у приміщенні	
Ісаєв В.Ф., Вишневецька О.В., Федоренко В.В., Патрашку Є.В., Комарницький М.А.	122
Екологічно безпечні технології в'язучих матеріалів	
Соболь Х.С., Марущак Р.Д., Марущак У.Д.	124
Виробничі травми зварювальників і випадкових робочих	
Чумаченко Т.В., Пасска І.В.	128
Запобігання небезпечним ситуаціям під час транспортування пестицидів та агрохімікатів	
Тимочко В.О., Городецький І.М., Войналович О.В., Вісин О.О.	133
Обґрунтування показників надійності технічних систем	
Корнило І.М., Король М.Д.	135

Безпекова складова випробування паль статичними навантаженнями Митинський В.М., Сушицька Т.А.	136
Ефективність енергозберігаючої системи будівельного підприємства Корнило І.М., Король М.Д., Ніколайчук В.Б.	138
Вплив вогнезахисту деревини на димоутворення та токсичність продуктів горіння Цапко Ю.В., Цапко О.Ю., Бондаренко О.П., Каверин К.О., Ющенко А.В.	139
Рециклінг гумової крихти при виготовленні бетонів Марущак У.Д., Чаус Р.Т., Сидор Н.І.	142
Пожежна небезпека автозаправних станцій Здрок О.В., Дашковська О.П.	144
Управління охороною праці та промисловою безпекою	
Модернізація промислових об'єктів - виклик часу Беспалова А.В.	149
Методи підвищення організаційно-технологічної надійності (ОТН) Файзуліна О.А.	153
Основні правила охорони праці під час виконання робіт на висоті Постернак І.М., Севердін О.М.	154
Про планування робіт з охорони праці Постернак І.М., Ахматова М.Є.	157
Основні мінімальні вимоги з охорони праці на будівельних майданчиках Ветох О.М., Постернак О.С.	160
Моделювання шумового навантаження в умовах щільної забудови Книш О.І., Стеценко І.Ю.	164
Система управління охороною праці Койчев О.О.	167
Evacuation Route Planning using Autodesk Revit software Balduk H.P., Balduk P.G.	170

Роль системи охорони праці в управлінні підприємствами Кохана Т.М., Бурчєня С.П., Буртак В.В.	171
Психосоціальна підтримка на роботі: нові вимоги за європейськими стандартами Постернак І.М.	173
Управління охороною праці та промисловою безпекою в будівельній галузі Федотченко О.В., Сахацький М.П.	177
Управління проектами охорони праці на основі піраміди Генріха Малахов В. В., Жалжак М.І., Москалюк А.Ю.	179
Управління охороною праці та промисловою безпекою як індикатор результативності маркетингового менеджменту Сахацький М.П., Запша Г.М.	181
Стан умов проці працюючих деревообробних підприємств за показником світлового середовища Шаталов О.С., Кусковець С.Л.	184

Управління екологічною безпекою

Індєксація забруднення підземних вод з орієнтацією на здоров'я населення Безсонний В.Л., Третьяков О.В., Дашковська О.В.	188
Екологічне оцінювання якості поверхневих вод в басейні річки Тилігул за агрономічними критеріями для краплинного зрошення Блажко А.П.	191
Просторовий аналіз якості повітря у Копєнгагені за допомогою індексу AQI Данник К.Є., Безсонний В.Л.	194
Техногенні загрози та методи захисту від деформації ґрунту внаслідок діяльності соляних шахт Таврель М. І.	197
Геотермальне опалення як альтернативне екологічне джерело енєргії Беспалова А.В., Тарасєнко Д.	200

Інноваційні методи VR-навчання персоналу підрозділів водоочищення Уряднікова І.В.	203
Дослідження ефективності шумозахисних систем методами дзеркального розсіювання звукових хвиль Беспалова А.В., Книш	205
Просторово-сезонна оцінка якості повітря в місті Ганновер на основі індексу забруднення Солянік Д.Ю., Безсонний В.Л.	209
Зміна клімату та прогресуюча урбанізація Файзуліна О.А., Карапетре Д.О.	212
Автоматизація, як сучасна складова екологічно-безпечної експлуатації систем водоочищення промислових підприємств Филипчук Л.В	214
Сучасні технології безпеки життєдіяльності з врахуванням економічної складової Козодой Д.С., Гриценко Н.В	216
Інтегральна оцінка якості води річки Сіверський Донець за індексом забрудненості в умовах антропогенного впливу Мураєнко А.Ю., Безсонний В.Л.	218
Сезонна варіативність рівня ртуті у міському середовищі на прикладі Амстердама Сидоренко В.С., Некос А.Н., Безсонний В.Л.	221
Інтегроване управління екологічною безпекою природоохоронних систем Олійник Н.В.	223
Холодні шви бетонування та їх вплив на несучу здатність конструкцій Бондаренко О.В., Майстренко О.Ф.	225
Цифрові інновації в системі забезпечення безпеки праці Шароватова О.П.	228

Електронне наукове видання

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ
РОЗВИТКУ ОХОРОНИ ПРАЦІ, БЕЗПЕКИ
ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ**

**Матеріали VII Міжнародної
науково-практичної конференції**

**29-30 квітня 2025 року
м. Одеса**

Підписано до публікації 29.05.2025 р.
Гарнітура Times. Ум.-друк. арк. 13,83.
Зам. №25-8

Видавець і виготовлювач:
Одеська державна академія будівництва та архітектури
Свідоцтво ДК № 4515 від 01.04.2013 р.

Україна, 65029, м. Одеса, вул. Дідріхсона, 4.
тел.: (048) 729-85-34, e-mail: rio@odaba.edu.ua

Надруковано в авторській редакції з готового оригінал-макету
в редакційно-видавничому відділі ОДАБА